

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 678/2017-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. novembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť maloletej [REDACTED], [REDACTED], toho času [REDACTED], zastúpenej matkou [REDACTED], [REDACTED], toho času [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jej základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, slobody pohybu a pobytu podľa čl. 23 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na právnu pomoc v konaní pred súdom podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj namietaného porušenia čl. 41 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 37 P 62/2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť maloletej [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. augusta 2017 doručená sťažnosť maloletej [REDACTED], [REDACTED],

toho času bytom [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), slobody pohybu a pobytu podľa čl. 23 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na právnu pomoc v konaní pred súdom podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, ako aj namietaného porušenia čl. 41 ods. 1 ústavy postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 37 P 62/2017 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že 20. apríla 2017 bol na okresnom súde podaný návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a určenie výživného na maloleté dieťa, ktorým matka sťažovateľky žiadala o jej zverenie do svojej osobnej starostlivosti a navrhovala zaviazat' otca sťažovateľky prispievať na jej výživu sumou 120 eur mesačne. Pred podaním uvedeného návrhu bol na okresnom súde zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina podaný návrh na prípustnosť zapretia otcovstva a následne návrh na ustanovenie opatrovníka v tomto konaní. Okresný súd vydal 20. apríla 2017 úradný záznam o spojení uvedených vecí, ktoré boli následne vedené pod sp. zn. 37 P 62/2017.

3. V sťažnosti sa konštatuje:

„Dňa 13. 04. 2017 vydal Okresný súd v Žiline uznesenie č. 37P/62/2017-3, ktorým súd ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina za opatrovníka pre mal. [REDAKOVANÉ] na podanie návrhu o prípustnosti zapretia otcovstva. Proti tomuto uzneseniu podal otec maloletej sťažnosť zo dňa 03. 05. 2017, ktorou žiadal uvedené uznesenie zrušiť a zároveň postúpiť vec Okresnému súdu Bratislava IV., ktorý bude vo veci konať a rozhodovať.“

O vyššie uvedenej sťažnosti otca proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. 37P/62/2017-3 rozhodol Okresný súd Žilina uznesením č. 37P/62/2017-91 zo dňa 29. 05. 2017 tak, že sťažnosti otca vyhovel a napádané uznesenie zrušil, pričom následne rozhodol o postúpení veci Okresnému súdu Bratislava IV. ...

Z dôvodu, že proti uzneseniu okresného súdu Žilina č. 37P/62/2017-91 zo dňa 29. 05. 2017 nie je prípustný riadny ani mimoriadny opravný prostriedok, podávam túto ústavnú sťažnosť.“

4. V sťažnosti je uvedená aj argumentácia, prečo by v napadnutom konaní mala byť daná miestna príslušnosť okresného súdu. Na druhej strane je vyjadrený nesúhlas s argumentáciou okresného súdu, že v danom prípade sa za bydlisko sťažovateľky pokladá

5. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Základné právo mal. [REDAKČIA], nar. [REDAKČIA], trvale bytom [REDAKČIA], t. č. bytom [REDAKČIA] na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2, slobody pohybu a pobytu podľa čl. 23 ods. 1 Ústavy SR, článku 41 ods. 1 Ústavy SR, v zmysle ktorého je manželstvo, rodičovstvo a rodina pod ochranou zákona a zaručuje sa osobitná ochrana detí a mladistvých, práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 a práva na právnu pomoc v konaní pred súdom podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy SR postupom Okresného súdu Žilina pod sp. zn. 37P/62/2017 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie OS Žilina č. 37P/62/2017-91 zo dňa 29. 05. 2017 ako protiústavné a vec mu vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva mal. [REDAKČIA], nar. [REDAKČIA], trvale bytom [REDAKČIA], t. č. bytom [REDAKČIA] finančné zadosťučinenie vo výške 2.000.- € ako náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré je povinný zaplatiť porušovateľ do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu.

Porušovateľ je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 374,81 € za 2 úkony právnej pomoci /prevzatie, príprava zastúpenia a podanie sťažnosti - jeden úkon á 147,33 € + 8,84 € režijný paušál + 62,47 € (20 % DPH)/ na účet právneho zástupcu [REDAKČIA] vedený vo [REDAKČIA], č. ú: v tvare IBAN: [REDAKČIA] do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

9. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

10. Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti a jej príloh zistil, že k sťažnosti nie je pripojené splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľky advokátom, hoci z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka má byť zastúpená advokátom JUDr. Ladislavom Ščurym, Mierová 1725, Čadca, ktorý sťažnosť sťažovateľky aj podpísal.

11. Ústavný súd pripomína, že uplatnenie jeho právomocí je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 49 a nasledujúcich zákona o ústavnom súde). V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu. Ústavný súd je potom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Osobitne to platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom (III. ÚS 334/09).

12. Ústavný súd konštatuje, že k sťažnosti, ktorá bola doručená ústavnému súdu, nebolo pripojené splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľky advokátom v zmysle § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, teda sťažnosť nespĺňa podstatnú zákonom predpísanú náležitosť.

13. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nedostatok zákonom predpísanej náležitosti vyplývajúcej z podania sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

14. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

15. V súvislosti s návrhom sťažovateľky na zrušenie uznesenia okresného súdu č. k. 37 P 62/2017-91 z 29. mája 2017 (pozri druhý odsek petitu sťažnosti, pozn.) bez toho, aby sťažovateľka zároveň navrhla vysloviť porušenie základného práva alebo slobody týmto rozhodnutím, ústavný súd uvádza, že takémuto návrhu nebolo možné vyhovieť pre nedostatok právomoci ústavného súdu, pretože predpokladom zrušenia právoplatného rozhodnutia je vyslovenie porušenia základného práva alebo slobody týmto rozhodnutím. Vyplýva to priamo zo znenia § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd takéto rozhodnutie alebo opatrenie zruší. Formulácia § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde jednoznačne ustanovuje predpoklad založenia právomoci ústavného súdu zrušiť právoplatné rozhodnutie, ktorým je vyslovenie porušenia základného práva alebo slobody rozhodnutím alebo opatrením. Vzhľadom na to, že sťažovateľka do petitu svojej sťažnosti nezahrnula návrh vysloviť porušenie základného práva alebo slobody uznesením okresného súdu č. k. 37 P 62/2017-91 z 29. mája 2017, nebolo možné vyhovieť jej návrhu na zrušenie tohto uznesenia okresného súdu pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

16. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažnosť sťažovateľky v predloženej podobe vykazuje nedostatok náležitosti predpísanej zákonom o ústavnom súde, a zároveň ústavný súd nemá právomoc zrušiť uznesenie okresného súdu č. k. 37 P 62/2017-91 z 29. mája 2017. Z týchto dôvodov sťažnosť odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2017